

Tentamen i Reglerteknik, för D2/E2/T2

Tid: Torsdagen den 19 mars kl.09.00-13.00 2009

Sal: Bingo

Tillåtna hjälpmedel: Valfri räknare + formelsamling(kursens) +
formelsamling(Transformteori) + tabeller (Signaler och system)

Lärare: Thomas Munther, rum: E528

Telefon: 16 71 15

Anvisningar: Fullständiga lösningar och antaganden skall redovisas.

Maxpoäng: 50

Tentamentsbesök: ca: kl. 10.00 samt 11.30

För godkänt krävs minst 20p, betyg 4: minst 30p, betyg 5: minst 40p.

Slutbetyg: Tentamentsbetyg utgör slutbetyg i hela kursen.

Bonuspoäng: som erhållits inom årets kurs får användas på ordinarie eller någon av omtentamina under året för att erhålla ett bättre betyg.

Tentamen: omfattar enbart reglerteknik.

Resterande del inom kursen omfattar styrteknik och denna examineras genom godkända laborationer och inlämningsuppgifter.

Granskningsdatum: inom 3 veckor. Anslås på schemat.

Lösningförslag: till tentamen anslås på kursens hemsida.

-
1. Beskriv skillnaden mellan Fuzzy reglering och konventionell reglering ! (2p)
  2. Ge några exempel på processer när vanlig PID-reglering inte räcker till ! (1p)
  3. Om du har fått till uppgift att ta fram ett regelsystem med en PID-regulator för en process på ett företag.
Vilka alternativ för att implementera detta har du då, om du får fritt välja ? (1p)
  4. Vilka begränsningar av en PID-regulator bör man tänka på om man vill implementera en sådan ? (2p)
  5. Kan du ge exempel på en integrerande process. Ange vad som är insignal och utsignal i det fallet ! (1p)
  6. Kan du ge exempel på en process av första ordningen med dödtid. Ange vad som är insignal och utsignal i det fallet ! (1p)
  7. I kursen görs ett antagande om hur givaren är vid beskrivning av ett regelsystem. T ex när vi ritar hela regelsystemet som ett blockschema. Motivera antagandet om givarens överföringsfunktion ! (1p)
  8. I ett diskret regelsystem använder vi ju sampling för att hämta information om processen (ärvärde) och samtidigt leverera en styrsignal. Vad tror du begränsar oss i val av samplingstid (uppåt och nedåt) ?
D v s vad blir avgörande för hur långsamt vi kan sampla respektive hur snabbt vi kan sampla ? (1p)

9. Antag att vi har en kontinuerlig process $G_p(s) = \frac{4}{s^2 + 2s + 1}$ denna skall regleras med en (6p)

PI-regulator, där integrationstiden är 0.2 sekunder och förstärkningen är inte bestämd.

Vi antar enhetsåterkoppling. Räkna på en ideal PI-regulator.

a) Bestäm för vilka K-värden som systemet är stabilt !

b) Är det möjligt att ta fram en förstärkning K så att vi får en amplitudmarginal på 3 ggr ?
Bestäm i så fall detta K-värde!

10. Antag att den kontinuerliga processen (utan dödtiden) som finns i uppgift 14 diskretiseras vid en (6p)
och regleras med en tidsdiskret P-regulator. P-regulatorn har värdet 3.

a) Bestäm längsta samplingsintervall h som ger stabilitet i reglersystemet !

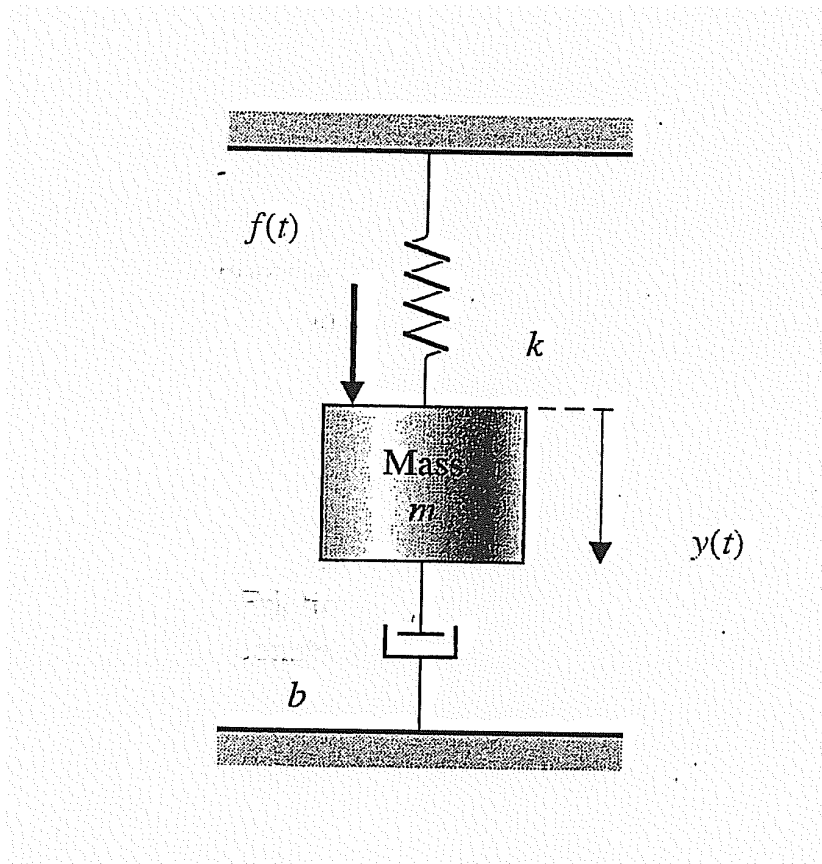
b) Sätt K till ett värde som ger en amplitudmarginal på 2 ggr vid samplingsintervallet i a) och beräkna kvarstående felet vid ett börvärdessteg !

c) Hur stort fel har vi vid rampformat börvärde ?

11. Bestäm överföringsfunktionen från $f(t)$ till $y(t)$! (7p)

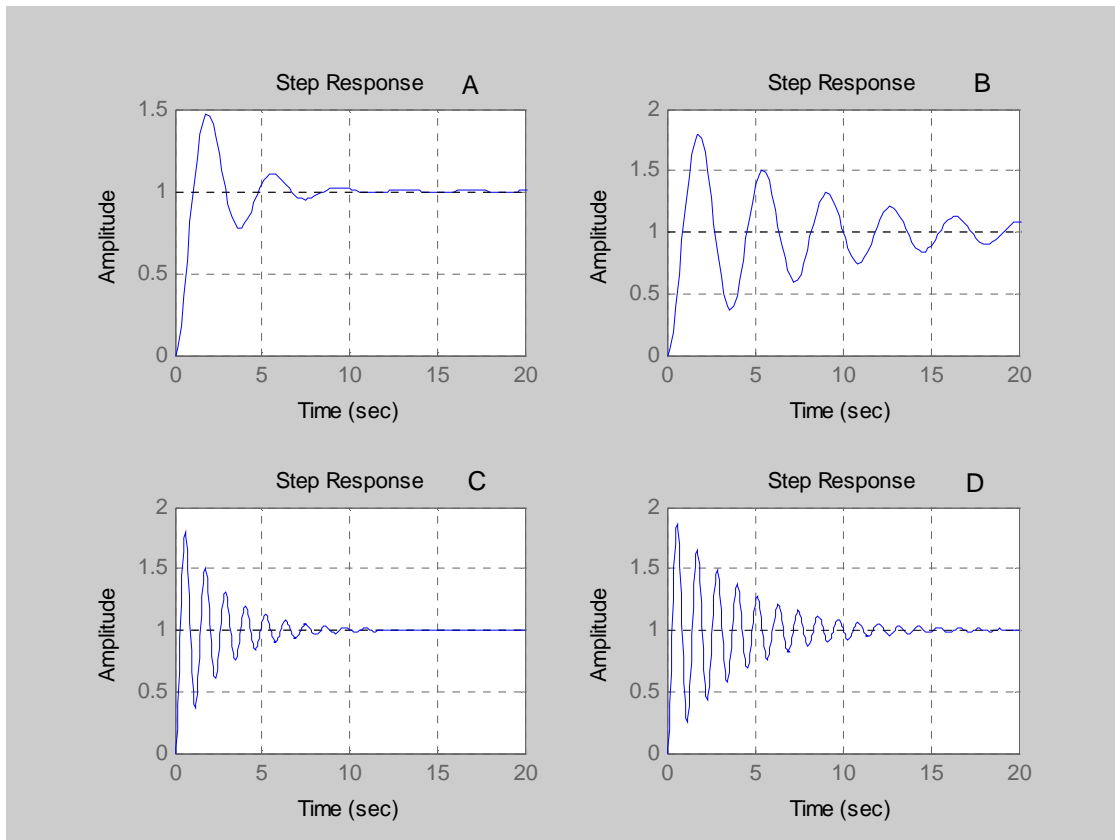
Beräkna maxamplituden på stegsvaret !

Antag följande värden på fjäder, massa och dämpare: $m = 8$ [kg], $k = 1$ [N/m] och $b = 0.25$ [Ns/m].

12. Bestäm vilket stegsvar som hänger samman med vilken överföringsfunktion !

(4p)

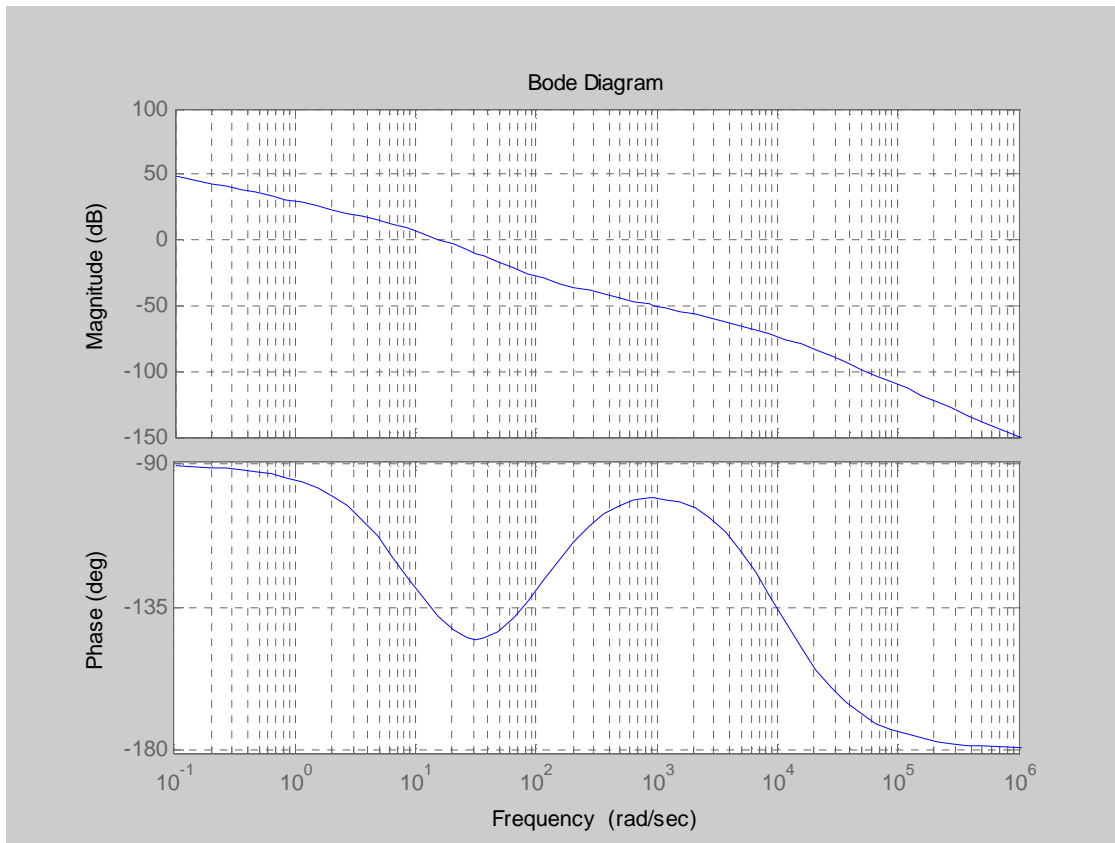
I) $\frac{3}{s^2 + 0.25s + 3}$

II) $\frac{30}{s^2 + 0.5s + 30}$

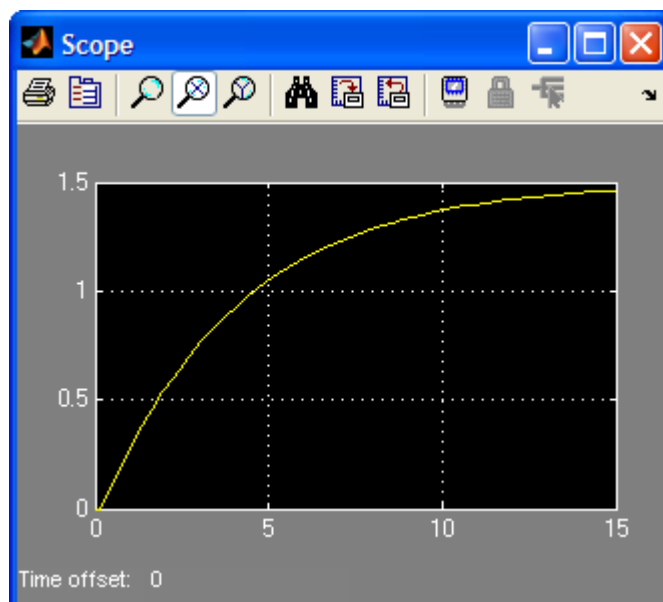
III) $\frac{30}{s^2 + 0.8s + 30}$

IV) $\frac{3}{s^2 + 0.8s + 3}$

13. a) Bestäm en överföringsfunktion av lägsta ordning från nedanstående Bodediagram ! (3p)
 b) Tag fram motsvarande differentialekvation. Utsignalen betecknas $y(t)$ och insignalen $u(t)$. (1p)

14. En kontinuerlig process skall diskretiseras. Processen är given genom sitt stegsvar i nedanstående figur. Vid zoomning av figuren ses att den även har en dödtid på 0.2 sekunder. Samplingstiden väljs till 0.2 sek. (7p)

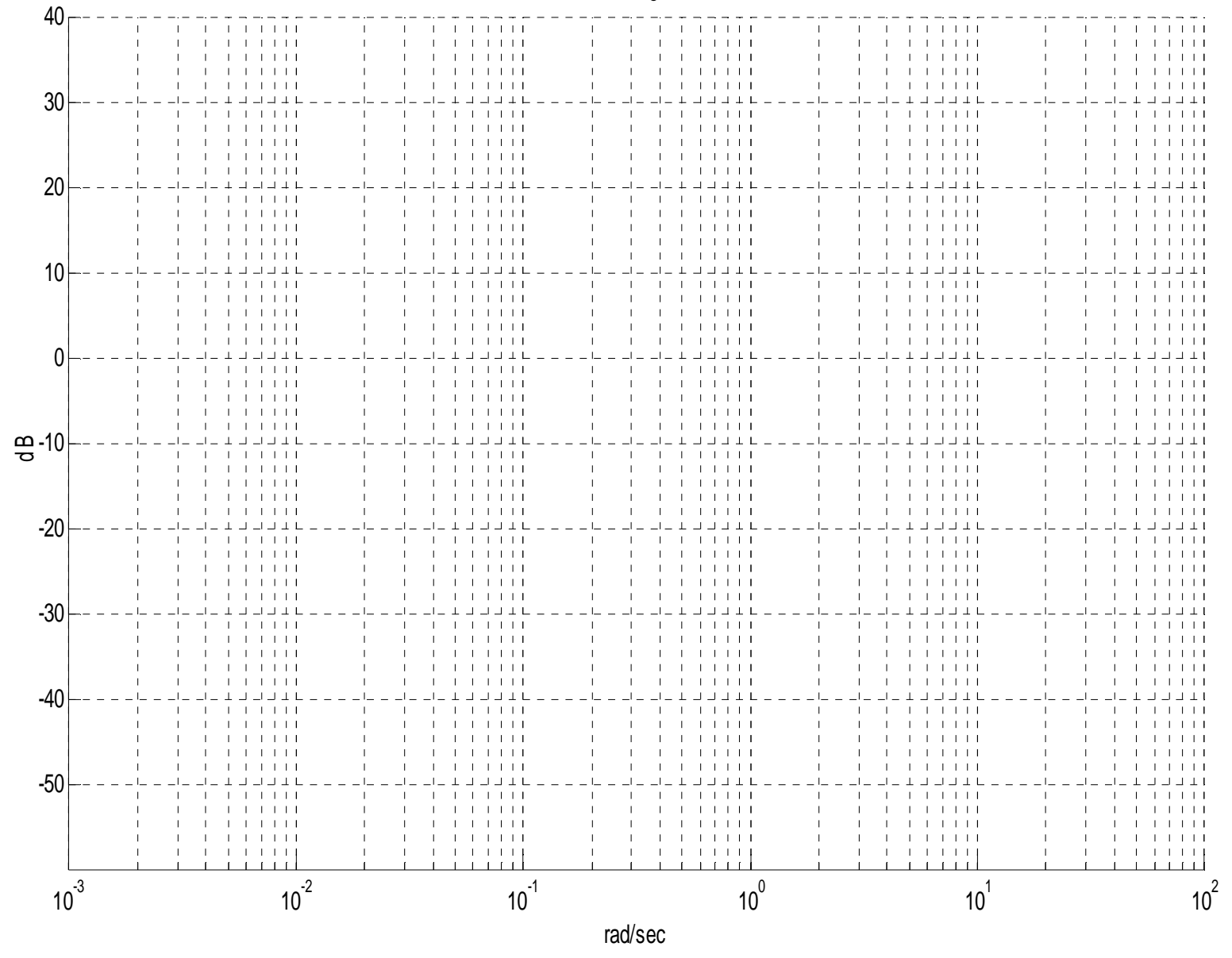

- a) Tag fram en polplaceringsregulator (icke-integrerande) så att reglersystemet får sina poler i origo.
 b) Beräkna det återkopplade systemets stegsvar. Skissa denna (7 första sampel) !
 c) Beräkna motsvarande styrsignal. Skissa denna (7 första sampel) !
 d) Beräkna hur reglersystemet svarar på en stegformad process-störning. Skissa denna (7 första sampel) !

15. Den kontinuerliga processen i uppgift 14 skall regleras med en analog PI-regulator enligt Lambda-metoden. Välj $p=1$! Antag enhetsåterkoppling. (6p)

- a) Bestäm PI-regulatorn !
- b) Bestäm vilka stabilitetsmarginaler vi får i reglersystemet !
- c) Rita upp motsvarande Bodediagram med kretsöverföringen!

Bodediagram

Bodediagram

